beroepsonderwijs bedrijfsleven

Verantwoordingsinformatie, behorend bij het kwalificatiedossier mbo:

Maatschappelijke Zorg

Kwalificaties

- Begeleider gehandicaptenzorg
- Begeleider specifieke doelgroepen
- Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg
- Agogisch medewerker GGZ
- Thuisbegeleider
- Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen

Versie

Gewijzigd 2016

Geldig vanaf

01-08-2016

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Gevalideerd door: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Op: 26-11-2015

Inhoudsopgave

Het kwalificatiedossier kan een verwijzing bevatten naar de volgende (verantwoordings-)informatie. Dit is geen onderdeel van de kwalificatie-eisen.

Verantwoordingsinformatie 4

1. Beroepscompetentieprofielen (bcp) 4
2. Examenprofielen 4
3. Arbeidsmarktinformatie 4
4. Trends en ontwikkelingen 5
5. Beroepsvereisten 7
6. Bijzondere vereisten 7
7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen 7
8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs 8
9. Onderhoudsagenda 8
10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie 8
11. Betrokkenen 9
12. Verblijfsduur 4 jarig 10
13. Aanvullende informatie 10
14. Certificaten 11

Verantwoordingsinformatie

1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)

Het kwalificatiedossier Maatschappelijke Zorg is gebaseerd op de volgende beroepscompetentieprofielen:

- Beroepscompetentieprofiel niveau's ABC gehandicaptenzorg
- Addendum Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen
- Beroepscompetentieprofiel Activiteitenbegeleider
- Beroepscompetentieprofiel Woonbegeleider
- Beroepscompetentieprofiel Thuisbegeleider 2011
- Agogisch medewerker GGZ MBO

2. Examenprofielen

http://kwalificaties.s-bb.nl/Handlers/CohortOutputLibrary.ashx?linkcode=17

3. Arbeidsmarktinformatie

Profielen maatschappelijke zorg niveau 3
De onderstaande informatie voor niveau 3 is gebaseerd de kwalificatie Medewerker maatschappelijke zorg (versie KD MZ vanaf 2013), deze kwalificatie is in dit dossier opgesplitst in Begeleider gehandicaptenzorg en Begeleider specifieke doelgroepen.

Kans op werk
De kans op werk voor gediplomeerden van de opleiding Medewerker maatschappelijke zorg niveau 3 is gering. Dit is een gevolg van veranderingen in de personeelsvraag in de gehandicaptenzorg en ouderenzorg. In de gehandicaptenzorg zijn er bezuinigingen op gemeentelijke Wmo-voorzieningen en in de ouderenzorg verdwijnen verzorgingshuizen ten behoeve van de thuiszorg. Een substantieel deel van de banen op niveau 3 verdwijnt naar verwachting door de verschuiving naar de extramurale zorg. De complexere intramurale zorg werft meer werknemers met een hoger kwalificatieniveau dan mbo 3.
Van de gediplomeerden doet 30% een vervolgstudie. Bijna 70% gaat direct werken: daarvan 64% in de gehandicaptenzorg en 24% in een verpleeg- of verzorgingshuis.

Kans op stage
Voor studenten Maatschappelijke zorg niveau 3 is de kans op stage landelijk gezien matig. De kans op een stage wisselt per regio: in de helft van de regio's is deze matig of gering; in de andere helft voldoende. Het aantal regio's met knelpunten is afgenomen vergeleken met schooljaar 2012-2013.
In schooljaar 2013-2014 zijn er 7.400 studenten Maatschappelijke zorg niveau 3 in opleiding. Dit zijn 5% minder studenten dan in schooljaar 2012-2013. Er zijn iets meer BOL studenten maar flink minder BBL studenten. Ook al zijn er minder studenten, het vinden van een stageplaats blijft moeilijk door veranderingen in de vraag naar personeel.

Profielen maatschappelijke zorg niveau 4
De onderstaande informatie voor niveau 4 is gebaseerd de kwalificaties Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg en Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen (versie KD MZ vanaf 2013). Er zijn in het KD MZ vanaf 2015 op niveau 4 twee nieuwe kwalificatie opgenomen, namelijk de kwalificaties Agogisch medewerker GGZ en Thuisbegeleider. Voor deze kwalificaties zijn nog geen gegevens beschikbaar.

Kans op werk
De kans op werk voor gediplomeerden van een opleiding Maatschappelijke zorg niveau 4 is ruim voldoende. Dit komt door een veranderde vraag naar personeel in gehandicaptenzorg en ouderenzorg. In de gehandicaptenzorg zijn er bezuinigingen op gemeentelijke Wmo-voorzieningen; in de ouderenzorg verdwijnen verzorgingshuizen en krijgt de thuiszorg meer werk. De complexere intramurale zorg vraagt meer om werknemers met hogere kwalificatieniveaus.
Van de gediplomeerden doet zo'n 30% een vervolgstudie. Bijna 70% gaat direct werken: daarvan 66% in de gehandicaptenzorg en bijna 19% in een verpleeg- of verzorgingshuis.

Kans op stage: Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg
Voor studenten in opleiding is de kans op stage landelijk gezien voldoende. De meeste regio's hebben voldoende stageplaatsen: dit is vergeleken met schooljaar 2012-2013 hetzelfde gebleven.
In schooljaar 2013-2014 zijn er 7.200 studenten Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg in opleiding. Dit zijn 3% méér studenten dan in schooljaar 2012-2013. Er zijn veel meer BOL studenten en behoorlijk wat minder BBL studenten. Deze toename van het aantal studenten kan in de toekomst een knelpunt vormen in het vinden van een stageplaats.

Kans op stage: Persoonlijke begeleider specifieke doelgroepen
Voor studenten in opleiding is de kans op een stage landelijk gezien matig. De meeste regio's hebben onvoldoende stageplaatsen: dit is niet anders dan in het schooljaar 2012-2013. In schooljaar 2013-2014 zijn er ruim 5.900 studenten Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen in opleiding. Dit zijn 19% méér studenten dan in schooljaar 2012-2013. Er zijn veel méér BOL studenten; iets minder BBL studenten. De stijging van het aantal studenten maakt het vinden van een stageplaats moeilijker.

Actuele gegevens
Voor actuele gegevens, zie www.kansopstage.nl en www.kansopwerk.nl

Bronnen
- Arbeidsmarktprognoses van VOV personeel in zorg en welzijn 2013-2017, landelijk onderzoeksprogramma AZW, aug. 2013
- DUO, studentenbestanden 2012-2013 en 2013-2014, peildatum okt. 2012 en okt. 2013
- Kans op Stage, Calibris, diverse peilmomenten in 2012, 2013 en 2014
- Kans op Werk, Calibris, nov. 2013
- Monitor Arbeidsmarkt en Onderwijs Zorg, Calibris, november 2013
- Regeerakkoord, Zorgakkoord en Sociaal akkoord, 2013
- DUO Market Research, rendement opleidingen Calibris, 2012 (bewerking Calibris, 2013)

4. Trends en ontwikkelingen

Wetgeving en regelgeving

Wijzigingen in wet en regelgeving
Tijdens het opstellen van de kwalificatiedossiers zijn er een aantal ingrijpende stelselwijzigingen in voorbereiding, waarvan de gevolgen voor de beroepsuitoefening nog niet geheel zijn te overzien. Beoogd wordt de collectieve uitgaven te beheersen en de eigen kracht van de burger en diens netwerk te versterken. Het gaat om ombuigingen van miljarden die vele cliënten, beroepskrachten en organisaties zullen raken. De eerste vraag hierbij is wat kan de cliënt zelf nog wel. Daarna is de vraag welke ondersteuning de cliënt uit diens netwerk kan krijgen en vervolgens of buurtgenoten of vrijwilligers een bijdrage kunnen leveren. Pas nadat gekeken is naar de rol die algemene voorzieningen kunnen spelen, is de vraag aan de orde of gespecialiseerde zorg nodig is.

Om deze veranderingen te realiseren worden een aantal wetten samengevoegd en/of overgeheveld naar gemeenten. Gelijktijdig wordt bevorderd dat iedereen met een beperking kan deelnemen aan de samenleving. Dit op alle domeinen van het leven, dus, zowel op het gebied van wonen, als van mobiliteit, opleiding/werk en vrijetijdsbesteding. Belangrijke wetgeving en regelgeving die hierover wordt uitgewerkt is:
1. Ratificering VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking.
Nederland heeft dit verdrag ondertekend en zal dit deze kabinet periode bekrachtigen. De definitie van mensen met een beperking in het verdrag is breed.
2. Uitbreiding Wet gelijke behandeling op grond van handicap of ziekte.
De werkingssfeer van deze wet die sinds 2003 van kracht is wordt fasegewijs uitgebreid. Naast arbeid, naar wonen, openbaar vervoer, voortgezet onderwijs, etc.
3. Nieuwe Wet Maatschappelijke Ondersteuning.
Een belangrijk deel van de AWBZ wordt overgeheveld naar de WMO, waaronder ook het welzijnswerk resulteert. Hierbij wordt een substantiële bezuiniging toegepast. Gemeenten zullen het werk gaan gunnen via aanbestedingsprocedures. De verwachting is dat zorg en welzijn meer integraal worden aangeboden en zorgorganisaties deskundigheid over de doelgroepen van welzijn en welzijn van de doelgroepen in de zorg op moeten gaan bouwen.
4. Nieuwe wet op de Jeugdzorg
Ook hierbij krijgt de gemeente een regierol voor de ondersteuning van jongeren en gezinnen. Zowel de AWBZ zorg voor mensen met een beperking als de tot dusver provinciaal gefinancierde jeugdhulp wordt hierin opgenomen. Uitgangspunt hierbij is één regisseur per gezin en het opheffen van de schotten tussen diverse hulpverleningsinstanties. Doordat regie en bekostiging bij gemeenten komt te liggen, ontstaan er verschillen in beleid tussen gemeenten. Bij organisaties die voor meerdere gemeenten werken kan dit de complexiteit verhogen voor de professional.
5. Nieuwe Participatiewet.
Met de participatiewet beoogt de overheid dat iedereen die kan werken, ook gaat werken. Dit geldt ook voor mensen met een arbeidsbeperking. Er komt één regeling voor alle mensen die een opstap naar de arbeidsmarkt nodig hebben. Dit is nu nog verspreidt over de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) en Wet werk en arbeidsondersteuning jong gehandicapten (WAJONG).
6. Nieuwe Wet Langdurig Zorg.
Voor mensen met een intensieve zorgzwaarte waarvoor de WMO en Participatiewet niet van toepassing is, komt een nieuwe Wet Langdurig Zorg ().
7. Zorgverzekeringswet (ZVW).
De AWBZ functie extramurale verpleging wordt per 2015 overgeheveld naar de ZVW. De huidige intramurale GGZ in de AWBZ wordt per 2015 overgeheveld naar de ZVW, waarbij over het onderdeel maatschappelijke opvang bij gemeenten worden ondergebracht. Binnen de ZVW wordt de aanspraak thuisverpleging geregeld. Hierin staat wat er van de wijkverpleging mag worden verwacht aan zorg en verpleging en hoe dit wordt bekostigd. Dit zal voor een groot deel gaan bepalen in hoeverre zorg, verpleging en preventie extramuraal een rol gaat krijgen.

Wet BOPZ
De wet Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen regelt de onvrijwillige opneming van mensen met een geestesstoornis, dwangbehandeling en het gebruik van vrijheidsbeperkende middelen en maatregelen. De wet is medio 2007 geëvalueerden daarbij is geadviseerd om de wet bij te stellen. Er komt een nieuwe wettelijke regeling met zorg op maat voor mensen die door een psychische stoornis zichzelf of anderen ernstig schade dreigen toe te brengen. Een nieuw wetsvoorstel verplichte geestelijke gezondheidszorg is in voorbereiding, deze wet zal op termijn de wet BOPZ vervangen. De beroepskracht maatschappelijke zorg dient voor haar beroepsuitoefening op de hoogte te zijn van de (eventuele aanpassingen in de) regels uit deze wetten.

Wet Zorg en dwang
Het Ministerie van VWS heeft een wetsvoorstel opgesteld, waarin onvrijwillige zorg voor cliënten met dementie of een verstandelijke beperking geregeld wordt. Dit met het oog op vrijheid en de zelfbeschikking van de cliënt. De wet zal gelden voor alle zorgverleners, alle zorglocaties (ook de thuiszorg) en alle vormen van onvrijwillige zorg, dus niet alleen voor vrijheidsbeperkingen. De wet treedt naar verwachting in 2014 in werking. Zodra de wet van kracht is, zal gekeken worden of, gericht op uitvoering van de wet in de zorg, specifieke competenties van zorgmedewerkers moeten worden toegevoegd.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
Op 1 juli 2013 treedt de wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking voor de sectoren gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en justitie. De meldcode behelst een stappenplan dat

duidelijkheid geeft over hoe te handelen bij vermoedens van geweld. Het betreft alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties, naast huiselijk geweld en kindermishandeling, ook seksueel geweld, ouderenmishandeling, eergerelateerd geweld en vrouwelijk genitale verminking. Het gaat om een wettelijke verplichting tot het hebben van een meldcode en een plicht tot zorgvuldig handelen, niet om een meldplicht www.meldcode.nl.
In de kwalificatiedossiers is de Wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling ondergebracht bij vakkennis en vaardigheden. In de uitwerking kan de onderwijsinstelling, indien aanwezig, gebruik maken van specifieke richtlijnen van branches.

In de kwalificatiedossiers op niveau 2 staat bij kennis:
Basiskennis van wet- en regelgeving waaronder: Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling,...‹andere relevante wetgeving›....

In de kwalificatiedossiers op niveau 3 staat bij kennis:
Kennis van wet-en regelgeving waaronder: Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling,.....‹andere relevante wetgeving›...

In de kwalificatiedossiers op niveau 4 staat bij kennis:
Specialistische kennis van wet- en regelgeving waaronder: Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, ...‹andere relevante wetgeving›....

In alle kwalificatiedossiers op niveau 2 bij vaardigheden:
Herkent signalen van sociale problematiek waaronder huiselijk geweld, seksueel misbruik en kindermishandeling en meldt deze signalen aan de leidinggevende volgens wet- en regelgeving en het beleid/protocol van de organisatie.

In alle kwalificatiedossiers op niveau 3 en 4 bij vaardigheden:
Herkent signalen van sociale problematiek waaronder huiselijk geweld, seksueel misbruik en kindermishandeling en onderneemt actie volgens wet- en regelgeving en het beleid/protocol van de organisatie.

Verpleegtechnischehandelingen
De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg en begeleider gehandicaptenzorg voeren verpleegtechnische handelingen uit. Dit aspect van de beroepsuitoefening valt onder de werking van de wet BIG. De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg en begeleider gehandicaptenzorg worden echter niet genoemd in de wet BIG. In de hierna volgende artikelen uit de wet BIG wordt aangegeven aan welke voorwaarden in dit geval voldaan dient te zijn voor de uitvoering van de verpleegtechnische handelingen.

BIG, Artikel 35:
1. Het is degene die niet behoort tot de personen die hun bevoegdheid tot het verrichten van een handeling ontlenen aan het bepaalde bij of krachtens de artikelen 36 en 37 verboden buiten noodzaak beroepsmatig die handeling te verrichten, tenzij:
a. zulks geschiedt in gevolge een opdracht van een persoon die zijn bevoegdheid ontleent aan het bepaalde bij of krachtens de artikelen 36 en 37 en
b. hij redelijkerwijs mag aannemen dat hij beschikt over de bekwaamheid die vereist is voor het behoorlijk uitvoeren van de opdracht en
c. hij, voor zover de opdrachtgever aanwijzingen heeft gegeven, heeft gehandeld overeenkomstig de aanwijzingen.
2. Met inachtneming van het bepaalde in het eerste lid is de opdrachtnemer bevoegd tot het verrichten van de in het eerste lid bedoelde handeling.

BIG, Artikel 38:
Het is degene die zijn bevoegdheid tot het verrichten van een bij of krachtens de artikelen 36 en 37 omschreven handeling ontleent aan het bij of krachtens de artikelen bepaalde verboden aan een ander opdracht tegeven tot het verrichten van die handeling, tenzij:
a. in gevallen waarin zulks redelijkerwijs nodig is aanwijzingen worden gegeven omtrent het verrichten van de handeling en toezicht door de opdrachtgever op het verrichten van de handeling en de mogelijkheid tot tussenkomst van een zodanig persoon voldoende zijn verzekerd en
b. hij redelijkerwijs mag aannemen dat degene aan wie de opdracht wordt gegeven, in aanmerking genomen het onder a bepaalde, beschikt over de bekwaamheid die vereist is voor het behoorlijk verrichten van de handeling.

Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening

Tijdens het opstellen van de kwalificatiedossiers zijn er een aantal ingrijpende stelselwijzigingen in voorbereiding, waarvan de gevolgen voor de beroepsuitoefening nog niet geheel te overzien zijn (zie paragraaf wet- en regelgeving). Het gaat om wijzigingen die niet alleen van invloed zijn op de beschikbare financiële middelen maar ook op de organisatie van zorg en welzijn. Steeds meer taken gaan naar de gemeenten en hulpbehoevende mensen blijven langer thuis wonen, zij krijgen daarbij ondersteuning van het eigen sociale netwerk en/of vrijwilligers en indien nodig wordt (professionele) zorg/ondersteuning geboden. Het gaat hierbij om de volgende doelgroepen:
- Ouderen die veilig thuis kunnen wonen en geen beschermende en veilige omgeving in een instelling nodig hebben, kunnen een beroep doen op gemeenten en zorgverzekeraars.
- Een deel van de mensen met een verstandelijke beperking blijft met ondersteuning thuis wonen. Dat geldt niet voor mensen die sociaal zeer beperkt zelfstandig functioneren en een veilige en vertrouwde leef-, werk- en woonomgeving nodig hebben.
- Mensen met een lichamelijke beperking en die in staat zijn regie te voeren, kunnen thuis wonen.
- Voor mensen met een beperkte zorgvraag als gevolg van een zintuiglijke beperking (auditief en visueel) zijn er mogelijkheden om zorg thuis te organiseren.

Voor de verpleging en verzorging, gehandicaptenzorg en GGZ heeft dit tot gevolg dat er een verschuiving plaatsvindt van intra- naar extramurale zorg (Bron: Arbeidsmarktprognoses van VOV-personeel in Zorg en Welzijn 2013-2017, Onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn, Zoetermeer, augustus 2013).

De zorgverlening van de toekomst veronderstelt een andere organisatie. De rol van mantelzorgers en vrijwilligers bij de ondersteuning van mensen in hun eigen omgeving wordt groter. De rol van de professional verschuift van ‘zorgen voor’ naar ‘zorgen dat’.
Beroepsbeoefenaren versterken en verlichten de informele ondersteuning en verbinden deze met de professionele ondersteuning. Goede afspraken tussen alle betrokkenen bij de formele en informele ondersteuning en op alle niveaus zijn van groot belang. Daarbij zal het gaan om zorgaanbieders, zorgprofessionals, cliënten, zorgverzekeraars, gemeenten, mantelzorgers en vrijwilligers.

Beroepsbeoefenaren werken in een (multidisciplinair) netwerk nauw samen met andere professionals uit het eigen en/of uit andere zorgnetwerken en betrekken cliënten, mantelzorgers en vrijwilligers zoveel mogelijk bij de zorg en ondersteuning.

Voor beroepsbeoefenaren in zorg en welzijn zal de extramuralisering een autonome en brede invulling van de werkzaamheden en doelgroepen tot gevolg hebben. Zorg en welzijn zullen meer vanuit een integrale kijk op gezondheid en zelfstandigheid van de cliënt worden benaderd.
Vraaggericht werken in de extramurale zorg vraagt om specifieke competenties, waaronder ondernemerscompetenties. Ondernemerschap wordt ook gevraagd op het gebied van 'aanvullende' dienstverlening die de zorgvrager tegen betaling inkoopt, waarbij is te denken aan een breed palet aan woonservice- en welzijnsdiensten.

Ondersteunende technologie (inclusief sociale media) speelt steeds meer een rol. Technologische ontwikkelingen gaan snel en vragen van de beroepskracht een voortdurende alertheid en vaardigheid om nieuwe toepassingen te integreren in de zorgverlening en om de organisatie van haar werk daarop af te stemmen.

Er wordt ook steeds meer gestreefd naar een inclusieve samenleving (waarin iedereen meedoet en ondersteunt) en waarbij niet primair gekeken wordt naar de beperking die iemand heeft, maar naar de mogelijkheden die hij of zij (nog wel) heeft. In het gezondheidsbegrip van de toekomst staan waarschijnlijk aanpassingsvermogen, participatie en vitaliteit meer centraal dan 'niet ziek zijn' zoals gezondheid nu wordt gedefinieerd. De regie voor de zorg ligt bij de cliënt.

De verantwoordelijkheid voor de eigen beroepsontwikkeling en arbeidsmarktpositie zal in de toekomst een steeds grotere rol gaan spelen (een 40 jarig dienstverband is een zeldzaamheid en zeker in de langdurige zorg zullen veel mensen van baan moeten veranderen wanneer een werkgever bijvoorbeeld de aanbestedingsprocedure mist). Het is noodzakelijk dat hier aandacht aan wordt besteed.

5. Beroepsvereisten

N.v.t.

6. Bijzondere vereisten

Begeleider gehandicaptenzorg
Ja
Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG)
Een beroepsbeoefenaar of stagiaire in de gehandicaptenzorg dient bij aanvang van de werkzaamheden een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) te overleggen. De Verklaring Omtrent het Gedrag is bedoeld om kwetsbare groepen in de Maatschappelijk Zorg te beschermen tegen seksueel misbruik. Het is de verantwoordelijkheid van de beroepsbeoefenaar om aan deze eis te voldoen en valt formeel buiten de opdracht van de onderwijsinstelling die de opleiding verzorgt (meer informatie op onder andere www.rijksoverheid.nl en www.vgn.nl).

Inenting Hepatitis B.
Iedere beroepsbeoefenaar en stagiaire wordt vooraf ingeënt tegen Hepatitis B (zie Arbowet). Financiering voor stagiaires loopt via stage fonds.

Begeleider specifieke doelgroepen
Nee

Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg
Ja
Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG)
Een beroepsbeoefenaar of stagiaire in de gehandicaptenzorg dient bij aanvang van de werkzaamheden een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) te overleggen. De Verklaring Omtrent het Gedrag is bedoeld om kwetsbare groepen in de Maatschappelijk Zorg te beschermen tegen seksueel misbruik. Het is de verantwoordelijkheid van de beroepsbeoefenaar om aan deze eis te voldoen en valt formeel buiten de opdracht van de onderwijsinstelling die de opleiding verzorgt (meer informatie op onder andere www.rijksoverheid.nl en www.vgn.nl).

Inenting Hepatitis B.
Iedere beroepsbeoefenaar en stagiaire wordt vooraf ingeënt tegen Hepatitis B (zie Arbowet). Financiering voor stagiaires loopt via stage fonds.

Agogisch medewerker GGZ
Nee

Thuisbegeleider
Nee

Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen
Nee

7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen

Niet van toepassing.

8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs

Voor de beroepskracht maatschappelijk zorg is via bij- en nascholing doorgroei mogelijk naar specialistische functies bijvoorbeeld op het gebied van dagbesteding of opleidingsfuncties. De begeleider gehandicaptenzorg en de persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg kan zich na diplomering verder verdiepen in een of meerdere van de volgende specifieke doelgroepen: cliënten met een zintuigelijke beperking, cliënten met autisme spectrumstoornissen, cliënten met een niet aangeboren hersenletsel, cliënten met een licht verstandelijke beperking met ernstige gedragsproblemen, cliënten (0-6 jaar) met een ontwikkelingsachterstand, cliënten met ernstige meervoudige beperkingen.

Het diploma Begeleider gehandicaptenzorg en het diploma Begeleider specifieke doelgroepen geeft recht op doorstroom naar de opleiding Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg; Agogisch medewerker GGZ, Thuisbegeleider en Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen, alsook naar andere mbo-opleidingen op niveau 4. Met het diploma Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg, Agogisch medewerker GGZ, Thuisbegeleider en Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen is doorstroming mogelijk naar hbo-opleidingen, bijvoorbeeld de opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening of HBO-Verpleegkunde.

9. Onderhoudsagenda

Onderwerp	Actie	Wie	Wanneer
Examenprofiel ZWS	Examenprofiel ZWS aanpassen aan nieuwe eisen	Paritaire commissie Sub-pc's Calibris	2014
Onderhoud kd's	Monitoren en zo nodig actie ondernemen/initiëren van visie, trends, wetenschap en ontwikkelingen in de beroepsuitoefening en op de arbeidsmarkt en dit jaarlijks plaatsen in onderhoudsperspectief	Paritaire commissie Sub-pc's Calibris	2014-2020
Ontwikkelingen beroepenstructuur en bcp's	Nieuwe bcp's en geactualiseerde bcp's worden aangeleverd door sociale partners	Sociale partners	2014-2020
Actualisatie kwalificatiestructuur en kwalificatiedossiers	Op basis van nieuwe en/of geactualiseerde bcp's worden kwalificatiedossiers aangepast	Paritaire commissie Sub-pc's Calibris	2014-2020
Technologische ontwikkelingen	Doorvertaling van technologische ontwikkelingen naar kd's, keuzedelen en servicedocumenten	Paritaire commissie Sub-pc's Calibris	2014-2020
Keuzedelen	Bepalen en ontwikkelen branche- en sectorspecifieke keuzedelen	Paritaire commissie Sub-pc's Calibris	2014-2020
Servicedocumenten	Gedurende de looptijd van de kd's door onderwijs en/of werkveld gewenste servicedocumenten i.r.t. kd's ontwikkelen	Paritaire commissie Sub-pc's Calibris	2014-2020
Algemene wet- en regelgeving	Monitoring algemene wet- en regelgeving. Zonodig gevolgen in kd's doorvoeren	Paritaire commissie Sub-pc's Calibris	2014-2020
Uitvoerbaarheid kwalificatiedossiers	Onderzoek naar uitvoerbaarheid van kwalificatiedossiers voor het werkveld en onderwijs	Paritaire commissie Sub-pc's Calibris	2014-2020
Uitvoerbaarheid keuzedelen	Onderzoek naar uitvoerbaarheid van keuzedelen voor het werkveld en onderwijs	Paritaire commissie Sub-pc's Calibris	2014-2020
Actuele thema's	Inspelen op actuele thema's zoals doelmatigheid en bpv i.r.t kwalificatiedossiers en kwalificatiestructuur	Paritaire commissie Sub-pc's Calibris	2014-2020

10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving

Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen		Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop de Toetsingskamer een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen	x	Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving of de werkprocessen. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

De voorheen opgenomen branchevereisten zijn uit het kwalificatiedossier verwijderd.
Waar van toepassing zijn specifieke vereisten opgenomen in het separate verantwoordingsdocument dat bij het kwalificatiedossier op de website van SBB is gepubliceerd.

11. Betrokkenen

Werkgroepen kwalificatiedossier 2013
Werkveld- en onderwijspartijen uit de (sub)paritaire commissie hebben uit hun achterban leden afgevaardigd om zitting te nemen in de diverse werkgroepen kwalificatiedossier. De leden hebben de taak om de inhoud van het dossier te valideren.

In 2013 heeft Calibris (volgens bovenstaande werkwijze) voor elk dossier een werkgroep van relevante deskundigen georganiseerd: in februari en april. De verandervoorstellen vanuit de werkgroepen zijn door de (sub)paritaire commissie bekrachtigd waarna de dossiers conform bijgesteld zijn.

Gebruikerstest 2014
Op 7 en 8 januari 2014 is het kwalificatiedossier besproken in een gebruikerstest met vertegenwoordigers van onderwijs en werkveld.
De volgende centrale vragen zijn daarbij aan het gebruikerspanel voorgelegd:
1. Is in het kwalificatiedossier het beroep resp. de beroepen herkenbaar beschreven?
2. Is het mogelijk om op basis van het kd de examinering goed vorm te geven?
3. Is het mogelijk om op basis van het kd een goed curriculum te ontwikkelen?
4. Is het mogelijk om op basis van het kd de bpv goed vorm te geven?
5. Is het kwalificatiedossier: herkenbaar, uitvoerbaar, betaalbaar, organiseerbaar?

Op elk van de vijf vragen is er per profiel/kwalificatiedossier een ja/nee met argumenten opgesteld. De uitkomsten van de gebruikerstest zijn besproken in de sub-pc en na akkoord van de sub-pc zijn, indien van toepassing, voorgestelde wijzigingen verwerkt in de definitieve versie van het kwalificatiedossier.

Sub-paritaire commissie

Namens onderwijs (MBO Raad en NRTO)
Lid sectordirectie Gezondheidszorg, Welzijn en Sport Deltion College
Lid commissie welzijn ROC Friese Poort
Programmamanager welzijnsopleidingen ROC Zadkine
Directeur sector Zorg en Welzijn Graafschap College
Docent/coördinator ROC Eindhoven
Opleidingsmanager opleiding onderwijsassistent Graafschap College
Opleidingsmanager opleidingen MZ, OA, PW en SMD bij Nova College
Directeur mbo College voor Mens en Maatschappij ROC van Twente
Manager Onderwijs NHA
Afdelingsmanager bij ROC Midden Nederland
Directeur ROC Zadkine
Algemeen directeur NHA
Teamleider Scalda
Teammanager Noorderpoort College

Namens werkgeversorganisaties
Senior beleidsadviseur VO-Raad/Werkgevers VO
Beleidsmedewerker Mogroep Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening
Senior beleidsadviseur VGN
Medewerker brancheorganisatie Cedris
Beleidsmedewerker Jeugdzorg Nederland
Beleidsadviseur GGZ Nederland
Bestuurssecretaris Stichting De Tussenvoorziening
Beleidsadviseur Kwaliteit en Arbeid NVZ

Namens werknemersorganisaties
Arbeidsvoorwaardenadviseur ABVAKABO FNV
CNV Adviseur

Juridisch medewerkster NU'91

Namens VMBO
Docent/medewerker organisatie Christelijk College Zeist

Voorzitter sub-paritaire commissie, Onderhandelaar en belangenbehartiger VakbondZL

Paritaire Commissie

Namens Onderwijs (MBO Raad en NRTO)
Directeur ROC Zadkine
Manager Onderwijs NHA
Lid sectordirectie Gezondheidszorg, Welzijn en Sport Deltion College
Directeur Welzijn en Educatie Horizon College
Directeur mbo College voor Mens en Maatschappij ROC van Twente
Directeur Gezondheidszorg, Welzijn en Labaratoriumtechniek Nova College

Namens werkgeversorganisaties
Beleidsmedewerker Opleidingen Actiz
Bestuurslid WOS
Senior beleidsadviseur VGN
Beleidsadviseur GGZ Nederland

Namens werknemersorganisaties
Arbeidsvoorwaardenadviseur ABVAKABO FNV
Juridisch medewerkster NU'91
Assistent bestuur FNV Sport
Adviseur CNV Publieke Zaak

Voorzitter paritaire commissie, Onderhandelaar en belangenbehartiger VakbondZL

Bestuur

Namens Onderwijs (MBO Raad en NRTO)
Voorzitter College van Bestuur Friesland College
Lid College van Bestuur ROC Aventus
Directeur Onderwijsgroep Capabel

Namens werkgeversorganisaties
Manager afdeling Kwaliteit en Arbeid NVZ
Lid Raad van Bestuur MaasDuinen

12. Verblijfsduur 4 jarig

De paritaire commissie van Calibris vraagt aan SBB om het kwalificatiedossier Maatschappelijke Zorg niveau 4 in de lijst voor vierjarige opleidingen op te nemen. Op basis van het uitontwikkelde complete dossier, de uitvoerbaarheidstoets én de implementatietoets zal in gezamenlijkheid tussen werkveld en onderwijs worden beoordeeld of het genomen standpunt in stand blijft of herzien dient te worden.

13. Aanvullende informatie

Kader Kritische Vakkennis
Het Kader Kritische Vakkennis geeft aan welke vakkennis professionals in de gehandicaptenzorg moeten hebben om hun werk goed te kunnen doen. Daarnaast laat het de samenhang zien tussen deze vakkennis en gevalideerde documenten over de beroepsuitoefening (het beroepscompetentieprofiel en de kwalificatiedossiers). Deze vakkennis is verwerkt in de GHZ-profielen van dit dossier. Het Kader Kritische Vakkennis bevat kennisbronnen, zoals handreikingen, methodieken, literatuur en websitesdie gebruikt kunnen worden bij het vormgeven en uitvoeren van hetopleidingstraject.

Het Kader Kritische Vakkennis is geïnspireerd door eenondersteuningsmodel van Buntinx en Schalock. Het ondersteuningsmodel en het Kader Kritische Vakkennis zijn te vinden op het kennisplein van de gehandicaptenzorg (www.kennispleingehandicaptensector.nl/kennisplein/home-kkv.html).

Verpleegtechnische handelingen Begeleider gehandicaptenzorg en Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg
De verpleegtechnische handelingen die zijn opgenomen bij de profielen Begeleider gehandicaptenzorg en Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg zijn gebaseerd op het onderzoeksrapport Verpleegtechnische handelingen in de gehandicaptenzorg (Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt, Nijmegen 2008).

Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)
Een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) is in verschillende gevallen nodig. Bijvoorbeeld voor het vervullen van een functie waarin je werkt met vertrouwelijke gegevens, kwetsbare personen, geld of goederen. Uw (toekomstige) werkgever kan je dan vragen om een VOG.
Voor sommige functies is het aanvragen van een VOG wettelijk verplicht. Bijvoorbeeld voor de functies van onderwijzer of gastouder. De overheid legt in regelgeving vast voor welke beroepen een VOG nodig is.

Als er geen wettelijke verplichting is voor het overleggen van een VOG, kan een werkgever zelf bepalen of hij iemand voor de uitoefening van een bepaalde functie vraagt een VOG te tonen. Meer informatie is te vinden opwww.justis.nl/Producten/verklaringomtrentgedrag

Subsidieregeling Hepatitis
Er is een subsidieregeling voor tegemoetkoming in de kosten van vaccinatie Hepatitis B voor deelnemers aan MBO- en HBO-onderwijs. Deelnemers in bepaalde zorg- en welzijnsopleidingen van het MBO en HBO die stage- en werkervaring opdoen, moeten uit het oogpunt van arbeidsomstandigheden vanwege gezondheidsrisico's voldoende beschermd worden tegen Hepatitis B. Om die reden kunnen zij zich laten vaccineren. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft besloten om te voorzien in een tegemoetkoming van de kosten voor de vaccinatie tegen Hepatitis B. De subsidie is aan te vragen door onderwijsinstellingen en is gestart vanaf het schooljaar 2008-2009. Voor informatie zie: www.minvws.nl/nieuwsberichten/16-06-2008.

14. Certificaten

N.v.t.